

Ingen enskild reform kan skapa många nya jobb

IFN arrangerade den 6 december, i samarbete med Dialogos Förlag, ett seminarium om boken *Hur ska fler komma in på arbetsmarknaden?* Inför en fullsatt lokal med en kunnig publik utfrågades inledningsvis professor Lars Calmfors, som är en av författarna, av journalisten Cecilia Garme. Det är till stor del integreringen av utrikes födda som inte fungerar på den svenska arbetsmarknaden, förklarade han: "På alla nivåer är sysselsättningsgraden lägre för utrikesfödda", sa Calmfors och förklarade att det behövs fler enkla jobb som är lägre betalda.

Seminarier inleddes med en intervju om boken *Hur ska fler komma in på arbetsmarknaden* där Cecilia Garme ledde publiken genom en utfrågning av Lars Calmfors.

– Det finns olika metoder att få in fler i arbete, men tyvärr har alla begränsade effekter och därför måste vi använda oss av alla till buds stående medel, sa Lars Calmfors när han skulle sammanfatta boken.

Calmfors förklarade de fyra metoder som författarna till boken anser borde användas för att lösa dagens problem med integration av utrikesfödda på den svenska arbetsmark-

Cecilia Garme intervjuade Lars Calmfors, IFN, om boken *Hur ska fler komma in på arbetsmarknaden?* Foto: Bosse Johansson.

naden: Förbättrad vuxenutbildning, aktiv arbetsmarknads- politik, visstidsanställningar samt fler enkla jobb som är lägre betalda.

Därefter ledde Cecilia Garme ett scensamtal med Peter Jeppsson, vice vd Svenskt Näringsliv och Tobias Baudin, förbundsordförande Kommunal. Just de enkla jobben diskuterades. Peter Jeppsson förklarar att arbetsgivarna vill ha så lite krångel som möjligt för att det ska fungera med olika former av statsfinansierade jobb:

– Etableringsjobb är den stödform på mycket länge som

Från vänster ses Cecilia Garme, Peter Jeppsson, Jessica Polfjärd, Tobias Baudin, Irene Wennemo, Pernilla Andersson Joona och Lars Calmfors. Foto: Bosse Johansson.

har störst potential att lyckas. Lite krångel, lite osäkerhet och en liten risk.

Baudin höll med om etableringsjobbets positiva effekter, men menade att lägre löner inte är det rätta sättet.

– Människor ska inte gå till jobbet och fortfarande vara fattiga, man ska klara sig på sin lön, sa Baudin och menade att det viktiga är att komma in på arbetsmarknaden men att inte fastna i ett lågavlönat arbete.

Ytterligare ett scensamtal fördes med Jessica Polfjärd, arbetsmarknadspolitisk talesperson (M) och ledamot i riksdagens arbetsmarknadsutskott och Irene Wennemo, statssekreterare (S) i Arbetsmarknadsdepartementet. De diskuterade bland annat lönebildning.

– Lönebildning lämnar vi med glädje över till parterna. Jag tycker att ingångslöner ska sättas av parterna, sa Jessica Polfjärd.

Angående utbildning ansåg Irene Wennemo att det måste bli en ändring.

– Vi måste vara duktigare på att hitta de där arbetsnära kurserna, sa hon och nämnde det stora intresse som finns för studiestartsstöd för körkort.

Pernilla Andersson Joonas, docent vid Stockholms universitet, svarade på frågor om hur hon såg på forskningen som presenteras i boken. Hon förklarade att det är centralt för att nyanlända snabbt ska få någon form av kontakt med den svenska arbetsmarknaden.

– För den här gruppen som inte talar svenska och som inte har några kontakter så är det viktigt att den första kontakten kommer snabbt. När man jämför de som kommer in på enkla jobb med de som är arbetslösa så går det bättre för de på de enkla jobben, förklarade hon.

Avslutningsvis samlades hela panelen på scen för att diskutera och svara på frågor från publiken. I publiken befann sig bland andra Per Skedinger, IFN och en av författarna till boken. Han förklarade hur visstidsanställningar fungerar:

– Visstidsanställningar är viktigare för utrikes- än inrikesfödda för att få en fast anställning. Det här visar att det är viktigare med kontakten på arbetsmarknaden snarare än kvaliteten på anställningen.

Text: Victoria Svensson

Seminarieret var fullsatt och SVT Forum direktsände. Foto: Bosse Johansson.

Kort och gott

Richard Öhrvall, IFN, har doktorerat i statsvetenskap vid Linköpings universitet. I avhandlingen *Growing into Voting – Election Turnout among Young People and Habit Formation* drar han slutsatsen att det inte är så viktigt för framtida valdeltagande om en ung person deltar i det första valet efter 18-årsdagen, vilket hävdats i tidigare forskning. Detta betyder att sänkt rösträttsålder troligen inte skulle ge ett högre valdeltagande, inte ens på längre sikt.

Henrik Jordahl, som leder forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi på IFN, har utnämnts till professor i nationalekonomi vid Örebro universitet.

Fredrik Heyman, Martin Olsson och Joacim Tåg, IFN, har tilldelats 2 miljoner kronor från Torsten Söderbergs Stiftelse för forskning om "Företag och anställda på en föränderlig arbetsmarknad". De ska studera digitalisering, globalisering och entreprenörskap i det svenska näringslivet.

Malin Gardberg, IFN, har doktorerat i nationalekonomi vid Tinbergen Institute, Erasmus University Rotterdam i Nederländerna. I avhandlingen *Financial Integration and Global Imbalances* finner hon bland annat att utländsk privat skuldfinansiering leder till att ett lands växelkurs reagerar mycket kraftigare på osäkerhet på finansmarknaden, medan länder som förlitar sig mer på aktiefinansiering har en stabilare växelkurs.

Professorerna **Lars Calmfors** och **Per Skedinger**, IFN, intervjuas i en ny podd om boken *Hur ska fler komma in på arbetsmarknaden?* (Dialogos, 2018). De tar ett helhetsgrepp på frågan om utsatta grupper etablering på arbetsmarknaden och diskuterar bland annat utbildningens och arbetsmarknadsprogrammets betydelse för om fler kan komma i arbete.

IFN:s forskning presenteras först i ett working paper. Nästa steg är publicering i vetenskapliga tidskrifter som är peer reviewed. Här redovisas några av de studier som nyligen accepterats för sådan publicering.

Per Hjerstrand, James Swofford och Gerald Whitney, "Index Numbers and Revealed Preference Rankings". *Macroeconomic Dynamics*.

Olika institutioner försöker uppskatta utbudet av "pengar" för att mäta inflation, BNP, valutakurser etcetera. För att mäta detta aggregeras oftast "pengar" till en enda tillgång, vilket kallas ett monetärt aggregat. Denna uppsats undersöker forskarna hur tillförlitliga de vanligaste monetära aggregaten är.

Niklas Elert och **Magnus Henrekson**, "The Collaborative Innovation Bloc: A New Mission for Austrian Economics". *Review of Austrian Economics*.

I denna uppsats diskuteras hur den så kallade österrikiska ekonomiska skolan kan bli mer konkret och policy-relevant. Forskarna förklarar att så kan ske genom att man fokuserar på vilka färdigheter som måste kombineras för att kunskap ska utmytna i värdeskapande innovationer inom ramen för vinstdrivande företag.

Simon Ek och **Magnus Henrekson**, "The Geography and Concentration of Authorship in the Top Five: Implications for European Economics". *Scottish Journal of Political Economy*.

Inom nationalekonomin läggs stor vikt vid publiceringar i topp-5-tidskrifterna. Forskarna studerar vem som publicerar där, var dessa personer är verksamma och hur detta starka fokus påverkar forskares agerande och nationalekonomisk forskning i Europa. De menar att risken finns att både mångfald och relevans i forskningsfrågor blir lidande.

Henry Ohlsson, Jesper Roine och **Daniel Waldenström**, "Inherited Wealth over the Path of Development: Sweden, 1810–2016". *Journal of the European Economic Association*.

Forskarna mäter betydelsen av ärvt kapital i Sverige de senaste tvåhundra åren. Ungefär hälften av hushållens totala förmögenhet är i dag ärvd, men andelen var högre historiskt. Det årliga arvsflödet sjönk under 1900-talet men har stigit på senare tid till följd av ökade förmögenhetsvärden i både fastigheter och finansiella tillgångar.

Maria Abreu, **Özge Öner**, Aleid Brouwer och Eveline van Leeuwen, "Well-being Effects of Self-employment: A Spatial Inquiry". *Journal of Business Venturing*.

Forskarna undersöker den upplevda livskvaliteten när arbetstagare väljer att bli entreprenörer och hur livskvaliteten varierar beroende på var de bor. Boende i mindre tätort jämförs med boende på landsbygd samt välbärgade jämförs med fattiga områden. Studien visar att de som bor i förort upplever att de bäst kan förena affärsverksamhet med bra livskvalitet.

Jan Heufer och **Per Hjerstrand**, "Homothetic Preferences Revealed". *Journal of Economic Behavior & Organization*.

Ett vanligt antagande inom nationalekonomin är att individer har så kallade homotetiska preferenser. Detta innebär att de konsumerar varor i samma proportion oberoende av hur stor deras inkomst är. I denna studie presenteras en ny metod för att identifiera homotetiska preferenser från data med priser och kvantiteter på konsumerade varor.

Enrico Rubolino och **Daniel Waldenström**, "Trends and Gradients in Top Tax Elasticities: Cross-Country Evidence, 1900–2014". *International Tax and Public Finance*.

Forskarna analyserar sambandet mellan inkomstbeskattning och de högsta inkomsternas utveckling med hjälp av en ny internationell historisk databas. Resultaten visar att känsligheten för skatter ökar högre upp i inkomstfördelningen, men också att denna känslighet har varierat kraftigt över tid och vuxit sig starkare på senare år.

Emmanuel Saez, Benjamin Schoefer och **David Seim**, "Payroll Taxes, Firm Behavior, and Rent Sharing: Evidence from a Young Workers' Tax Cut in Sweden". *American Economic Review*.

Forskarna studerar sänkningen av arbetsgivaravgiften för unga som infördes i Sverige 2007. De finner att sänksättningen i denna grupp ökade medan lönerna låg kvar (konsistent med tidigare forskning). Företag som gynnades av sänkningen använde de extra resurserna till att anställa fler (både äldre och unga) samt till att höja lönerna för alla.

Niclas Berggren och **Christian Bjørnskov**, "Regulation and Government Debt". *Public Choice*.

Vad förklarar statsskuldens storlek? I denna studie visar forskarna att en hittills förbisedd faktor är av betydelse, nämligen hur reglerade marknader är. Regleringar ökar sannolikt statsskuldens storlek, särskilt regleringar av kreditmarknader. Regleringar tycks alltså inte vara en lösning på problem med budgetunderskott och statsskuld.

16 oktober | Per Skedinger, IFN, deltog i ett lunchseminarium på Ratio. Han kommenterade två rapporter om LAS. Det handlade dels om en genomgång av kollektivavtalens dispositivitet, dels om en intervjustudie med småföretagare som har erfarenhet av att avsluta anställningar.

17 oktober | Joacim Tåg, IFN, presenterade studien "Varför finns det så få kvinnor på toppositioner i näringslivet?" på en konferens som arrangerades av Vetenskapsrådet. Temat var registerdata hos svenska myndigheter, vetenskapliga metoder och stöd för forskning.

8 november | Andreas Bergh, IFN och Lunds universitet, var en av talarna när tankesmedjan Timbro firade 40-årsjubileum. "Delningsekonomin storlek i ett land beror mest på internets snabbhet", förklarade Bergh som är en av forskarna bakom Sharing Economy Index (TSEI).

12 november | Länder med lägre immateriella investeringar har lägre tillväxt, sa Henrik Jordahl, IFN, på ett Almega-seminarium om rapporten "Tjänstesektorns produktivitet står stark". Han påpekade att på lång sikt finns inget så viktigt för ekonomin som hur produktiviteten utvecklas.

26 november | Daniel Waldenström, IFN, deltog i seminariet "Vad händer när de rika blir rikare?" som hölls av Vetenskapsrådet och Institutet för Framtidsstudier. Han talade om svenska förmögenheters tillväxt och fördelning samt implikationerna för kapitalbeskattningen.

27 november | Mikael Elinder, Uppsala universitet och affilierad till IFN, presenterade rapporten "Den komplexa tjänstepensionen" (SNS), som han skrivit tillsammans med Johannes Hagen. De har sju idéer hur pensionsystemet kan förenklas, bl.a. föreslår de att minPension.se vidareutvecklas.

29 november | "Går det att bedriva en nationell skattepolitik i en global värld?" var ämnet för en presentation på SNS av Åsa Hanssons, Lunds universitet och affilierad till IFN: "Skattebasernas ökade rörlighet och skattekonkurrens gör det svårt att avvika uppåt i beskattning."

10 december | ESO-rapporten Operation digitalisering av Mårten Blix, IFN, och Charlotta Levay, Lunds universitet, presenterades på ett seminarium. "Via nätet och digitalisering blir vi mer välinformerade patienter, men det betyder inte att vården blir billigare för samhället", sa Blix.

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev